

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

pe 1 și 2 garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia-oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Memento...

București, 17/29 Maiu.

Ziarele d'aici reproduc și comentează destul de viu răspunsul ce consilierul imperial Dumba a dat baronului Vasilco, deputatul Bucovinei, care a adus în discuția delegațiilor chestia națională română.

N'am putut încă controla acest răspuns.

Din resumatele telegrafice rezultă însă, că consilierul imperial Dumba în manifestațiunile naționale dela 3/15 Maiu a văzut numai o simplă manifestare a cetățenilor opozanți în contra guvernului.

Nu credem, că și-a format credința aceasta pe informațiuni culese prin legațiunea austro-ungară d'aici. Ar fi fost rău servit în acest caz.

Ori-cât de violente ar fi luptele politice d'aici, la 3/15 Maiu numai într'un singur oraș s'a petrecut lucruri, cari au avut ceva din caracterul luptelor dintre partide. Anume: la Iași, după-ce s'a epuizat programul oficios al serbării, câți-va manifestanți s'au dus să demonstreze la casa colonelului Teișanu, pedepsit de autoritatea superioară-militară pentru ce nu s'a mărginit să scrie numai o piesă teatrală, în care vorbea despre recucerirea Basarabiei, a Bucovinei și luarea Transilvaniei, dar' înainte de 3/15 Maiu când publicul a aplaudat, s'a și prezentat pe scenă, în uniformă militară. Demonstrația aceasta s'a făcut în contra guvernului, care după părerea demonstrațiilor și a ziarelor „Dreptatea“ „Adevărul“ și altele „a îngenuchiat earăși țeara Ungurilor și Muscalilor“, pedepsind pe oficerul superior „autor de piese naționale“. Pe tema aceasta flevistul Scortescu a și interpellat în Camera pe ministrul de interne, invinându-l aspru, că autoritățile administrative din Iași au împrăștiat pe demonstrații.

Incolo în toată țara ziua de 3/15 Maiu s'a serbătorit ca o mare serbătoare națională, adevărat, omițându-se tot ce ar fi putut să supere monarhia vecină și pe Augustul amic al Regelui Carol, dar' manifestându-se pretutindeni desaprobari, pentru-că guvernul unguresc a oprit dincolo ori-ce serbare și pentru-că față de Români peste tot are o atitudine care, desigur, cum a zis baronul Vasilco, este în contradicție cu politica pacinică a ministrului de externe Goluchowski.

Acesta este adevărul!

Dacă acum, cu toate acestea, un bărbat politic de talia consilierului aulic Dumba vine și caută să presinte manifestațiunile din România într'o lumină defavorabilă îndeosebi chestiunii naționale, cauza e nu numai întemplantarea dela Iași, ci pentru-că în adevăr, în timpul din urmă de câte-ori chestia națională a fost adusă în discuție, cei cari au adus-o au luat-o numai ca armă de a combate și a face greutate guvernului.

S'a împins în privința aceasta cu patimile așa de departe, în cât și azi membri ai corpurilor legislative și toate ziarele opozante combat guvernul aproape numai pe tema „tradării“ săvârșită în afacerea gimnasiului dela Brașov.... Mai alaltăieri senatorul Brebeșteanu cita în Senat articolele din „Telegraful Român“ cu dovezi, că nu dl Take Ionescu și Voinea au greșit, ci că dl Sturdza a... „tradat“. Se înțelege, a citat trunchiat și falsificat, așa cum au făcut și ziarele opoziționale, cari cu ori-ce preț ar voi să-l scoată vinovat pe domnul Sturdza... Ear' „Adevărul“ de ieri aduce portretul I. P. S. Sale Metropolitului Miron Romanul, a „prelatului brav care a apărut cu demnitate licelul român din Brașov tradat guvernului unguresc de primul-ministru român“, — deși se știe, că organul Metropolitului dela Sibiu laudă atitudinea dlui Sturdza.

Dacă asemenea rușinoase și condamnabile lucruri se petrec de câte-ori e vorba de chestia națională, natural că la Viena și în toate cercurile politice din străinătate chestia națională perde din importanță, și bărbații politici serioși cari în trecut vedeau o Românie întreagă mișcându-se și protestând contra opresorilor, după asemenea întemplări sunt dispuși a crede agenților d'alde Rava, care după-ce a stat între noi, se apucă și scrie: totul este factice, cei din România habar n'au de Ardeleni, cichestia națională le este adese-ori armă de partid în lupte meschine militante, ori prilej de fanfaronadă!...

Cam așa trebuie că gândește și consilierul aulic Dumba.

Ar fi un adevărat desastru, când prin faptele și atitudinea lor, bărbații politici din România ar mai alimenta asemenea credințe. Ar îngreuna astel poziția celor cari, ca și baronul Vasilco, au ridicat vocea lor autorisată în favorul unei cauze mari, naționale și umane.

Să sperăm însă că încetul cu încetul și presa și bărbații politici vor reveni la o apreciere mai dreaptă a lucrurilor și când va fi vorba de chestia națională, vor înabuși patimile luptelor dintre partide și vor judeca și lucra, nu după-cum le-ar veni poate la socoteala din punct de vedere al interesului de partid, ci ca Români, înduioșați de soartea amară a fraților în suferință și evlavioși față de o chestie, pe care a o supune consideratiunilor meschine politice constituie cea mai mare crimă națională.

Răspunsul consilierului aulic Dumba să le fie, în privința aceasta, un momento!

Răspunsul bar. Dumba. După raportul publicat în „N. Fr. Presse“ obiecțiunile făcute de dl Dumba, la vorbirea bar. Vasilco sună astfel:

„Mai mulți au provocat pe ministrul de externe să se amestece în politica internă în interesul restabilirii păcii. Dar' ministrul de externe nu se poate amesteca nici în afacerile interne ale Austriei, nici în acele ale Ungariei. Constituția nu o admite. Aceasta o spun și baronului Vasilco

care a vorbit despre situația Românilor din Ungaria. Eu am cele mai mari simpatii pentru Români, cu toate astea trebuie s'o spun, că nu e locul aici de a ne ocupa cu politica internă și cu raporturile de naționalitate din Ungaria. Acestea sunt chestiuni cari privesc numai pe Ungaria, și tocmai ministrul de externe nu este chemat să se amestece în astfel de chestiuni. Ce privește agitația din România, e vorba aici de asemenea chestiuni, cari pot câștiga ușor popularitate, din care cauză partidele le folosesc, ca să facă neplăceri guvernului. Dl bar. Vasilco vede desigur, că delegația nu e locul pentru a tracta astfel de lucruri, și că ministrul de externe nu se poate amesteca în politica internă a celor două țări. Tot aceasta observ și față cu dl Barvinski, care a vorbit despre introducerea liturghiei maghiare în biserica ruteană. Și aceasta este o chestiune, în care nu ne putem amesteca“.

I-se vede de pe față, că e forțat, făcut numai pentru ochii lumii, ut aliquid fecisse rideatur.

Sinoadele parohiale dela Sf. Nicolae și Sf. Adormire din Brașov.

Dumineca trecută, în 18/30 Maiu, s'au ținut sinoadele parohiale în Scheiu și Cetate în cauza susținerii școalelor române centrale din Brașov. Scoatem din raportul „Gaz. Trans.“ următoarele părți despre decurgerea sinoadelor:

După terminarea Sf. liturghii, s'a ținut sinodul (extra-ordinar) în biserica Sf. Nicolae din Scheiu. Sinodul a fost foarte bine conceput. Biserica spațioasă era plină de parohieni. A presidat părintele protopop Ioan Petric, care a deschis Sinodul printr'o frumoasă vorbire, în care a arătat importanța obiectului la ordinea zilei, accentuând între altele justele așteptări ale publicului român și apelând la membrii Sinodului, ca să cumpănească lucrul cu serioșitate și să ia o hotărâre demnă.

Preotul Dr. F. Saftu, ca raportor al comitetului parochial, ceti hârtiile venite dela Consistoriu în afacerea școalelor române de aici, împreună cu rescriptul ministrului de culte și instrucțiune publică dela 18 Aprilie oa e. În fine a cetit propunerea de conclud a comitetului parochial pe care printr'o vorbire lămuritoare o recomandă spre primire.

În scrisoarea sa consistorul, respective Senatul școlar, arată, că ministrul — pe baza probelor, ce zice, că le are, că școalele române din Brașov ar fi primit printr'un lung șir de ani „subvențiune“ dela statul român, pe care ar fi tănuț-o — pune o alternativă: el cere adică, presupunând, că s'a călcat legea dela 1888, ca Consistorul să petiționeze după ajutor la guvern, la din contră amenință cu închiderea școalelor. Consistorul recomandă deci a se cere un ajutor interimal dela guvern.

Concluzul comitetului parochial, de care am vorbit mai sus, ca răspuns la adresa Consistorului, este în resumat de următorul cuprins:

1. Școalele române centrale din Brașov, resp. Eforia lor, n'au cerut și n'au primit nici odată subvențiune dela stat sau domnitor străin, ci au primit ajutor de susținere dela biserica Sf. Nicolae din loc;

2. Nici biserica Sf. Nicolae din Scheiu n'a cerut și n'a primit subvențiune din afară, ci a pretins și a primit numai o despăgubire pentru proprietățile ce le-a avut în România și cari dela 1813 au trecut la statul român, fără însă ca printr'asta biserica să-și pierdă dreptul asupra lor;

3. Bănuiala, căreia îi dă expresiune rescriptul ministerial, că prin presupusa subvențiune școalele de aici au fost puse sub influența materială a unui stat străin, n'are nici un temei, căci statul român prin aceea că a dat, nu subvențiune, ci despăgubire bisericii Sf. Nicolae, n'a avut nici odată nici cea mai mică ingerință și influență materială, ori spirituală asupra acestor școale;

4. Biserica S-lui Nicolae nu va cere, nici nu va încasa de azi încolo pretensiunea, ce o are față cu statul român și, ca să delatere ori-ce bănuială, abzice de ocamdată la această încasare, dar nu renunță la dreptul ei și va face pașii de lipsă sau pe cale judecătorească, sau pe cale judecătorească, sau pe cale diplomatică, cerând ajutorul guvernului unguresc, spre a și asigura acea despăgubire;

5. Ministrul de culte și instrucțiune publică oferă ajutor din partea statului, garantând limba de propunere și caracterul confesional al lor. Susținătorii școalei însă nu se află în situația materială, care i-ar constringe a petiționa după ajutor, deoarece ce sunt în stare a acoperi toate lipsurile școalelor din propriile mijloace. Biserica S-lui Nicolae sub titlul „Susținerea școalelor primare“ are introdusă în bugetul său suma de 12.500 fl. Pe lângă aceasta, pentru susținerea gimnasiului, a școalelor reale și comerciale, mai pune în buget, deja pe eserețul anului 1898, din veniturile sale suma de 27.500 fl.

Dacă însă trebuințele școalelor, crescând pe aduce curvura bisericii în imposibilitate de-a le acoperi, atunci ea va face us de bunăvoința guvernului și se va adresa la el pentru ajutor.

— La acest proiect de conclud, care a fost ascultat de Sinod cu vii semne de aprobare, a mai vorbit, sprijinindu-l cu însuflețirea, din stul parochilor d-nul Ioan Purcărea.

După aceasta Sinodul l'a primit cu unanimitate și cu însuflețire, auzându-se voci că toate jertfele sunt gata a le aduce cu toții pentru susținerea școalelor, ca cel mai scump odor al Românilor brașoveni.

„Uniunea“ și casa regelui Matia.

Dumineca trecută, Ungurii au serbat cu alaiu în Cluj, amintirea de 50 ani a decretării uniunii Ardealului cu Ungaria. Pe guvernul român reprezentat la tâmbalau Dăniel, cel mai bieș ministru. Serbarea au ținut-o în acelaș local, unde se întemplantase la 1848 și uniunea, adică în redută sau „Vigadó“, unde se împarte dreptatea în procesele noastre de presă, ale replicii și Memorandului. Ca semn caracteristic de pietate și recunoștință, propriu caracteristic la Maghiari, este că cu o săptămână înainte de serbare foile din Budapesta aduseseră vestea, că locul, casa, unde se născu regele Mateiu Corvin, cel poreclit singur „drept“ în istoria Ungariei, va fi încurând dărîmat deoarece-ce, lăsat fiind cu totul în părăsire, deveni ruină și nu se găsește nici un om, nici un ministru „patriot“ nici o corporațiune fie „politică“, științifică, literară, artistică ori socială, care se afle demn de patriotismul ei să se îngrijească de păstrarea acestui locaș istoric.

Nu, n'au ei, nici un piculeț de

tor despre invențiunea dlui Sêrbu, acordându-i tot-odată un ajutor mai mare, pentru a-se prezenta în afacerea aparatului la Viena cu scopul, de a pune la cale construirea unui atare aparat. Dl Sêrbu va pleca în zilele acestea la Viena.

Artistă română în Milano. Din Milano se anunță, că locuitorii de acolo se desfășoară mult în arta cântului d-nei *Dochia Avineanu*, din România, care dobândește acolo strălucite succese de câtăva vreme.

Pictori români la Paris. Românii au expus și anul acesta la salonul din Paris între alții putem cita doi talentați pictori d-nii *Serafim* și *Capidan*.

Doamnele române din Cernăuț, în frunte cu d-na baroana *Ștefania Hurmuzaki*, au luat inițiativa înființării unui „*Club al Tinerimii Române*”, ai cărui membri pot să fie românii de ambe sexele. Scopul acestui club este „*desvoltarea social-culturală a membrilor și cultivarea reciprocă în limbă, istoria și literatura română*”.

Din Regatul Carmen Sylvei. Zilele acestea se va deschide la *Neuwied* o splendidă expoziție de păpuși, organizată de M. Sa Regina României. Expoziția poartă la intrare inscripția: „*Din Regatul Carmen Sylvei*”. S'au transportat din București la *Neuwied* cinci vagoane pline cu păpuși reprezentând cele mai frumoase costume bogat lucrate din aproape toate țerile Europei. Colecțiile cele mai frumoase de păpuși sunt ale doamnelor române, ale regelui *Alexandru al Sêrbiei*, ale Reginei *Italiai*, ale *Principesei de coroană din Suedia* etc. Doamnele din aristocrația parisiacă au trimis Reginei României un vagon plin cu păpuși splendide, reprezentând toate costumele din Franța, Spania și Rusia.

Com'sari guverniali pentru asamenele de maturitate din acest an au fost numiți din partea ministrului unguresc de culte și instrucțiune publică: pentru gimnaziul român din Brașov dl *Dr. Eugen Gaál*, consilier ministerial și profesor la politehnica din Budapesta, iar pentru gimnaziul român din Blaj dl *Nicolae Putnoky*, director al gimnaziului de stat din Lugos.

Ear' pungășie patriotică colorată. Foile din Budapesta vestesc, că în pădurile comunității de avere, revirul feresterei din Orșova s'au comis în anii din urmă colosale prevaricațiuni silvanale. Daunele se urcă la mii de floreni.

Rugăm prietenii noștri d'acolo să ne scrie despre această pungășie patriotică. D-le, *Herczegh!* eată unde 'ți-e locul de a răspândi cu apostolii tăi patriotismul și simțemintele de umanitate. În astfel de locuri fă excursiuni și înființează „*szövetség*”-uri; acolo, s'au în alde *Hódmezővásárhely*, *Orosháza* și vei câștiga merite nepéritoare atât patriei cât și mai ales *neamului tău*. Nici două vieți fie cât de lungi nu 'ți-ar ajunge a înrădăcina măcar pe jumătate simțemintele de umanitate. Fă, — d-le rector; scoală-te; du-te în astfel de locuri ca mântuitor și conducător al „*apostolatului*”. Pe noi însă slăbește-ne cu totul de dragostea d-tale. Ai înțeles?

Prețurile grânelor în România. Știrile ce le primim din Galați și Brăila ne anunță o scădere continuă a prețurilor cerealelor. Di această cauză în cele două porturi nu se face nici o vânzare. Știrile de pe piețele străine vestesc de asemenea sc'eri. Și

cu toate acestea prețul pâinei se menține același Ar fi timpul credem ca autoritățile să intervie.

Vremea. Eri pe la ameazi, ploaia încetase dar' cerul tot rămase acoperit cu nori; peste noapte s'a înseninat și ear lucește soarele radios. Din cauza, că nu imediat după încetarea ploaiei a început să bată soarele ci a rămas ascuns vr'o 12 oare după nori, apa n'a evaporat iute de pe straturile mai la suprafața pământului, ci s'a strecurat binișor mai afund, pentru a solvi hrana tare trebuincioasă plantelor. Vreme ploioasă dealtfel a domnit în cele de pe urmă trei zile în toată țara, precum anunță știrile publicate în ziarele din Budapesta. Se poate deci presupune, că semănăturile se vor îndrepta și speranțele într'o recoltă bună se vor redeștepta.

În ziarele sosite azidimineață din București găsim următoarea știre: Astă noapte (de duminică spre luni) a căzut în Capitală o ploaie torențială care a durat mai multe ore. Foarte multe strade au fost inundate. La târgul moșilor a făcut mari stricăciuni, lmea aflată acolo fugea în toate părțile căutând un adăpost.

D'ale gendarmeriei. În curând guvernul va înființa un post de inspector-suprem al gendarmeriei; la postul acesta va fi numit locotenent-mareșalul *Al. Jablancy*, conducătorul secțiunii XVI. la ministrul hongarez; locoșitorul seu colonelul *Stesser*, comandantul districtului gendarmăresc din Budapesta, ear' ca adjutant căpitanul *Lorand Dènes* comandantul cercului gendarmăresc din *Arad*. — Gendarmeria ungară va fi organizată pe deplin după modelul gendarmeriei austriace și va avea același cerc de activitate.

Snperați! Asociațiunea regnicolară de industriași ungari din Budapesta căpătase la timpul seu invitare de către asociațiunea industriașilor Austriei-de-jos din Viena de a visita expozițiunea iubilară d'acolo. Cei din Budapesta, se înțelege în parte covârșitoare jidani, a fost și primit invitarea și era vorba numai să se stabilească ziua visitei. Tocmai era să plece directorul asociațiunii pestane, jidanul *Gellery* la Viena, când deodată se întâmplă în delegațiunea austriacă vorbirile d-lor *Vasileo*, neamțul *Barvinski* și antisemitul *Bielohlávek*. Patrioții industriași, perciunați snperați în adâncul inimei de aceste năpustiri, și încă pe pământul ungar, s'au hotărât „*irevocabil*”, că nu vor mai merge în corpore la expoziția. Isvorul însă, după care luăm informația, adăogă, că patrioții n'au comunicat încă această chotărire irevocabilă colegilor din Viena. Vezi, cum e practic *Ovreiul*.

Doi patrioți. Unul, *Szakáll Pál*, fost solgăbiru al cercului *Berețyó-Ujfalu*, a fost osândit de către tribunalul din *Giula* la 2 ani temniță ordinară pentru *defraudare, înșelătorii și falsificare de acte publice*. — Al doilea, *Miskolczy Zsombor*, unul din funcționarii cei mai de sus ai societății pentru regularea rîului *Berețyó*, membru distins al nemeșimei de acolo, s'a împușcat. D-le *Herczegh* auzi? Unde ești? Eacă apostolează acolo.

Pelagra. Din Cluj se vestește, că pelagra tot mai mult se lățește în părțile de acolo. Experții au constatat, că boala 'și-a luat naștere și se întinde din cauza, că țeranii din lipsa hrăni mai bune, mănâncă bucate din făină stricăță. Guvernul a trimis medici să studieze, zice boala, dar' cam târziu. Nu prea avem încredere în medici unguri.

Epidemii. În mai multe comune din giurul *Chișineului* au eșit la iveală mai multe epidemii în mod îngrozitor printre copii. În *Zarand* au murit de pojar 168 copii; vîrsatul încă răpește multe jertfe în fiecare zi. În *Socodor* s'au îmbolnăvit 400

copii de vîrsat; ear' în *Chereluș* bântuește tare difterita.

Cas de moarte. *Nicolae I. Ciureu*, cunoscutul librar român din Brașov, un bărbat foarte activ și sîrguincios, după lungi și grele suferințe a răposat eri seară în *Aggram*, unde se dusese bolnav dela *Abbazia* pentru a fi căutat într'un sanatoriu. Adresăm întristatei familii sincerile noastre condolențe!

Un mormânt luxos. — În *Winstchester* se află un mausoleu, care poate nu are păreche în lume. A costat — se zice — 2 milioane și jumătate franci și s'a zidit cu cheltuiala unei doamne *Hillier*, pentru soțul ei, ale cărui rămășițe pămîntești se odihnesc într'un sicriu care a costat 250.000 franci și este un adevărat capo-d'operă de sculptură. Un sicriu nu mai puțin artistic și tot atât de scump, așteaptă alături de al bărbatului, pe evlavioasa. Mausoleul are o lungime de 100 urme și încoronat de o cupolă. Bolta este înaltă de 36 picioare. Porțile sunt de fer cu ornamente de bronz, Zăvoarele sunt de aur masiv și cântăresc fiecare câte 4 punzi. Lampa cea mare care arde neîntrerupt în mausoleu, a costat 50.000 franci.

Mort pe când vorbea. — O scenă penibilă a avut loc acum câteva zile în a 2-a cameră a Olandei. Dl *Mahlman*, unul dintre șefii partidului catolic, era la tribună, de unde rostea un discurs violent contra serviciului militar obligator, propus de guvern. El se opri deodată în discurs, și când prietenii lui se apropiară de el, constatară că murise subit.

900 pianuri arse. Sâmbăta trecută a izbucnit un foc mare în fabrica de pianuri a firmei *Irmeler* din *Lipsca*; 900 pianuri au ars; paguba se urcă la mai multe sute de mii mărci.

Femei în haine bărbătești. În Paris 10 dame au concesiune de a purta haine bărbătești. Între acestea este o artistă renumită, în pictură, o directoară de tipografie și alte câteva dame, cărora le-a succedat a convinge poliția, că ele sunt silite prin anumite împregiurări a purta haine bărbătești. *Madame Dicalafoy*, renumita arheologă, umblă mai de mult în costum bărbătesc. Concesiunea o a căpătat pentru meritele ce le-a adus statului pe terenul arheologiei. *Madame Dicalafoy* a descoperit ruinele bisericii din *Dariu*, fiind cu aceasta decorată cu ordul „*Legiunei*” de onoare. Diligentă scrutatoare este măritată și își face hainele la același croitor cu bărbatul seu. Și dacă este vorba de femei în haine bărbătești mai amintim, că *Roza Bouheur*, geniala pictoară, încă poartă astfel de haine.

„Foia pentru toți”, revista enciclopedică populară și pentru familie, redactată în București de *Dumitru Stăncescu*, numărul 14 dela 17 Maiu a apărut cu următorul sumariu!

Ascultă lună, de *Flor. I. Becescu*. Agricultura la noi (Convorbiri săptămânale). de *C. Râmnic-Duțescu*. Bucăți de scrisori de *Virgiliu Gilli*. Asinul și școlarii. Pasărea angelus, de *I. Achimescu*. O palmă pentru zece talere. *Petre Ispirescu*, *Delavrancea*. Discursul d lui *C. I. Stăncescu*. Ce va să zică un „*Miliard*”. *Velocipedia* și avantajele ei, de *Diger*. Moartea amorului, de *Haralamb G. Lecca*. Din câteva origine, traducere de *Moș Dumitru*. *Snoave*. Anecdote. Din țara glumelor. Credințe populare. *Spicuri*. Care apă e mai bună? (*Igienă*). *Cronica*. *Cronica agricolă*, de *Diger*. *Tribuna tinerimei*. *Jocuri și petreceri*. *Posta redacției*. *Rețete și sfaturi*. *Publicații* etc. Pe pagina primă are un tablou reprezentând orașul București așa cum era el înainte cu 45-50 de ani.

„*Albina*”, revistă populară, apare în fiecare Duminică. Nrul dela 17 Maiu st. v. a

apărut cu următorul sumariu: Isvorul, de *Toma Dicescu*. *Vasilie Mexandri*, de *G. Adamescu*. *Taifasuri cu moș George*, de *Spiridon Popescu*. *Rîia*, de *D. Popescu*. Cum e făcută lumea și din ce?, de *G. C. Biserica* catedrală din București, de *P. G. Albina*, de *G. Moian*. *Sluga dracului*, de *Tolstoi*. *Mișcare și repaos*, de *D. Constantinescu*. *Beuturile aperitive*, de *T. Radu*. *O fermă-lăptărie model*, de *I. Oceanu*. *Serbări școlare*. *Felurimi*. *Apel*. *Sfaturi practice*. Adrese către redacție. *Ilustrațiuni*: *Vasile Alexandri* (portret). *Metropolia din București*. *Peisagiu dela țeară*.

Redacția și administrația e în București, strada *Mântuleasa* Nr. 9. În comitetul de redacție se află și poetul nostru *George Coșbuc*.

„*Vlad hoțul dela Săcele*” este titlul unei broșuri scrise de *Domețiu Dogariu*, învțătoriu în *Satulung*. Broșura istorisește aventurile și faptele haiducești ale fostului *Cioban Vlad* și poezia lui. Se poate procura cu 6 cruceri dela tipografia „*Aurora* din *Gherla*”.

Medic român în Karlsbad. *Med. Univ. Dr. Romulus L. Crăciunu*, medic clinic în spitalul univers. imp. reg. din Viena (*Clinica dlui consilier de curte Prof. Neusser*). Specialist pentru morburile interne. Medic al asociațiunii pentru îngrijirea studenților morboși din Viena Protector: *Majestatea Sa Impăratul* etc. etc.

Ord. din 1 April—1. *Octombrie dela oarele 6-9 a. m. și 3-5 p. m. în Mühlbad-gasse casa „Schwarzes Ross”*.

Păziți-vă sănătatea! Tuturor celor-ce sufer de boale de plept, de boală de apă, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele *Kneippiane*.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă dela farmacia dlui *Dr. Iulius Schopper* în *Oravița* (*Krassó-Szörény m.*)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere, ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

ULTIME ȘTIRI

RESBOIUL.

Cum am zis ieri, știrile contradictorii de Sâmbăta și Duminică trecută a fost o colosală înșelătorie, bursiană, pusă la cale de *Jidani*, prin agenția telegrafică englezească „*Reuter*”. Acuma tocmai foile jidovești strigă mai tare și fac gezeres, pentru a înșela din nou lumea despre faptoitorii manoperei burziane; așa și „*P. Lloyd*” însuși. Se vede, că el îndată la prima sosire a știrilor contradictorii știute cum stă treaba cu ele, sau chiar poate că patronii lui și ai celorlalte foi toți, pe basa acestor informațiuni prealabile cumpăraseră și vînduseră dinainte hârtii de valoare cu care să se întemple jocul cel necinstit.

Bănuiala la „*P. Lloyd*” e cu atât mai îndreptățită, că el tipărise acele trei depeși pe cari le-am publicat și noi, cu litere grase, cee-ce n'a făcut pe tot timpul resboiului greco-turc, și nici-când venise știrea despre nimicirea flotei spaniole în lupta de lângă *Manila* la *Filipine*; nici-odată nu folosea litere grase. Hotărît lucru, că *Jidani* din lume, cum sunt de perfect organizați, își împărtășă rolurile, unii jucau *à la basse*, alții *à la Lause*, amîndoi au câștigat zeci de milioane din pungile creștinilor, mai ales din ale sêracilor și ale acelor, cari sunt și așa absorbiți de luptele naționale. Astăzi n'a venit nici o știre de importanță.

Editor: *Aurel Popovici-Barciannu*.

Redactor responsabil: *Ioan Russu Șirianu*.

NOUË PRAVALIE

DE

VESTMINTE BĂRBĂTEȘTI ȘI DE COPII IN ARAD.

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public, că prăvălia mea de până acum,

de ghețe, pălării și obiecte de modă pentru bărbați

'mi-am îmbogățit'o prin

un depou de vestminte bărbătești și de copii.

Vestmintele sunt fine și ieftine, pe fie-care bucată e pus „prețul fix“ cât se poate mai mic

În prăvălia mea se pot căpăta acum tot felul de articli aparținători branșei îmbrăcămintelor, onoratul public prin comanda făcute la mine, poate deci să facă crutare de timp și de bani.

Recomandându-mi noua întreprindere bunăvoinței și sprijinului on. public cumpărător, rămân

cu distincă stimă :

LUDOVIC MARKUS

Arad, strada Andrásy Nr. 17

149) —10

Anton Reissenzahn

Fabrică de mașini agricole

Turnătorie de fer și metal

Budapesta VI. Strada Eötvös 38

Cea mai nouă eucerire pe terenul descoperirilor este

Mașina de treerat și curățit,

cu vârtel de doi cai, întocmită cu un sac patent, montată pe postament rotund, ușor de mână cu doi cai obicinuți, lucrează minunat de bine, exact.

Recomandă mașinile sale de sămănat, recunoscute ca cele mai bune, de construcțiuni diferite, precum și tot felul de alte mașini și unelte pentru lucrarea pământului. În sfârșit ori-ce alte mașini agricole fabricat propriu.

Cataloage ilustrate și prospecte se trimit la cerere gratis și franco. (176) 3-3

Valabil dela 1 Maiu 1898.

MERSUL TREURILOR

Valabil dela 1 Maiu 1898.

Arad—Budapesta.				Arad—Ciaba—Oradea-mare.				Seghedin—Arad				Ternova-Chorin				
dim.	acc.	d. m.	a. m.	seara	dim.	a. m.	seara	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	
Arad, pleacă	8.18	4.—	11.20	9.35	Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35	Seghedin, pleacă	2.19	6.10	6.16	4.58	6.29	5.09	
Sofronya	—	—	11.39	9.53	Sofronya	5.25	11.39	9.53	Makó	3.30	7.34	6.29	5.09	6.37	5.18	
Curtiel	8.36	4.40	11.52	10.07	Curtiel	5.39	11.52	10.07	Apátfalva	3.47	7.57	6.44	5.25	6.44	5.25	
Lökösháza	9.01	—	12.08	10.25	Lökösháza	5.56	12.08	10.25	Cianadul-ung.	3.55	8.04	6.52	5.33	6.52	5.33	
Chitighaz	9.01	5.—	12.31	10.54	Chitighaz	6.13	12.31	10.54	Nádlac	4.09	8.18	7.06	5.47	7.06	5.47	
Ciaba	9.28	5.26	1.19	11.39	Ciaba, sosește	6.40	12.57	11.24	Csanád-Palota	4.24	8.32	7.18	5.59	7.18	5.59	
Szolnok	11.19	7.32	4.14	2.49	Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.	Mezőhegyes	5.10	8.57	7.38	6.19	7.38	6.19	
Budapesta, sosește	1.10	9.40 s.	7.20 s.	6.10 d.	Giula	7.27	3.05	5.28	Bátania	5.39	9.39	7.44	6.26	7.44	6.26	
Budapesta—Arad.				Oradea-mare—Ciaba—Arad.				Arad—Brad.				St.-Ana—Chitighaz.				
d. m.	acc.	dim.	seara	a. m.	d. m.	a. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	dim.	seara	dim.	seara		
Budapesta pleacă	1.55	6.45	8.10	10.—	Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30	Arad pleacă	6.25	5.10	12.06	St.-Ana, pleacă	8.15	6.30	
Szolnok	3.56	8.54	11.07	1.30	Leș	10.48	4.56	8.06	Ótvenes	6.44	5.28	12.27	Simand	8.47	7.02	
Ciaba	5.54	10.49	2.23	4.23	Cefa	11.03	5.12	8.29	Zimánd-Ujfalu	6.51	5.34	12.35	Chitighaz-Erdetj	9.20	7.43	
Chitighaz	6.12	11.07	2.54	5.03	Nagy-Szalonta	11.26	5.37	9.08	Uj-Szt-Anna	7.15	5.56	1.—	Socodor	9.47	8.—	
Lökösháza	—	—	3.12	5.21	Sarkad	11.57	6.09	9.51	Chirechlu	7.28	6.04	1.33	Șicliu	10.02	8.15	
Curtiel	6.35	—	3.28	5.38	Giula	12.21	6.34	10.21	Șiria (Világos)	7.39	6.20	1.36	Otlaca	10.16	8.29	
Sofronya	—	—	3.40	5.50	Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.50	Musca Măderat	7.47	6.28	1.33	Riek	10.36	8.45	
Arad, sosește	6.52	11.51 s.	3.55 d.a.	6.05 d.	Chitighaz	2.54	7.47	5.03	Păncota	7.55	6.36	1.43	Chitighaz, sosește	10.51	9.—	
Arad—Teiuș.				Arad—Timișoara.				Arad—Brad.				Chitighaz—St.-Ana.				
d. m.	d. m.	d. m.	dim.	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.		
Arad, pleacă	7.02	12.11	4.30	6.35	Arad pleacă	6.20	11.56	5.—	Arad pleacă	6.25	5.10	12.06	Chitighaz, pleacă	5.13	3.10	
Glogovaț	—	—	4.43	6.46	Aradul-nou	6.31	12.07	5.21	Ótvenes	6.44	5.28	12.27	Élek	5.27	3.31	
Györök	—	—	5.08	7.06	Németságh	6.49	12.25	5.47	Zimánd-Ujfalu	6.51	5.34	12.35	Otlaca	5.37	3.44	
Pauliș	—	—	5.14	7.16	Vinga	7.08	12.42	6.14	Uj-Szt-Anna	7.15	5.56	1.—	Șicliu	5.47	3.58	
Radna-Lipova	7.46	12.50	5.35	7.29	Orcfalva	7.20	12.54	6.34	Chirechlu	7.28	6.04	1.33	Socodor	5.58	4.14	
Conop	—	—	5.57	7.55	Mercifalva	7.31	1.05	6.52	Tamand	9.02	2.54	2.54	Chitighaz-Erdetj	6.20	4.41	
Bérxava	8.13	—	6.13	8.11	St.-Andrei	7.43	1.17	7.13	Boesig-Bel	9.10	3.03	3.03	Simand	6.42	5.13	
Totvárada	—	—	6.39	8.33	Sofronya	8.40	8.52	6.50	Repsig	9.21	3.15	3.15	St.-Anna, sosește	7.05	5.42	
Soborșin	8.46	1.46	6.58	8.51	Arad, sosește	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05	Cornesti-Bérza	9.29	3.23	3.23	Boroș-Sebeș—Moneasa.			
Zam	9.04	2.05	7.27	9.19	Arad—Timișoara.				Brad—Arad.				Boroș-Sebeș—Moneasa.			
Gurasada	—	—	7.53	9.43	dim.	a. m.	seara	dim.	d. m.	a. m.	dim.	d. m.	a. m.	d. m.		
Ila	9.27	2.37	8.08	9.59	Arad pleacă	6.20	11.56	5.—	Brad, pleacă	—	1.02	3.88	Boroș-Sebeș-Buteni, pleacă	—	8.48	
Branicea	—	—	8.26	10.17	Aradul-nou	6.31	12.07	5.21	Bala-de-Criș	—	1.17	4.02	Solăgeni-Prăzești	—	10.03	
Deva	—	2.54	8.52	10.42	Németságh	6.49	12.25	5.47	Hălmașu	—	1.55	4.59	Echani	—	10.31	
Simeria (Piski)	10.19	3.12	9.24	11.11	Vinga	7.08	12.42	6.14	Hălmașu-Cinciu	—	2.10	5.26	Dezna	—	10.38	
Orăștia	10.37	3.31	9.53	11.35	Orcfalva	7.20	12.54	6.34	Talaciu	—	2.18	5.38	Ravna	—	10.53	
Șibot	—	—	10.16	11.56	Mercifalva	7.31	1.05	6.52	Hălmașu-Cinciu	—	2.29	5.58	Moneasa	—	11.03	
Vintul-de-jos	11.07	4.15	10.40	12.21	St.-Andrei	7.43	1.17	7.13	Hălmașu-Cinciu	—	2.34	6.05	Băile Moneasu	—	11.13	
Alba-Iulia	11.19	4.26	11.01	12.29	Timișoara sosește	8.01	1.35	7.39	Repsig	—	2.52	6.26	Meryháza, sosește	—	11.17	
Teiuș, sosește	11.40	—	11.80	1.05	Timișoara—Arad.				Brad—Arad.				Moneasa—Boroș-Sebeș.			
Teiuș—Arad.				Arad—Seghedin				Brad—Arad.				Moneasa—Boroș-Sebeș.				
dim.	a. m.	dim.	d. m.	dim.	a. m.	d. m.	seara	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.		
Teiuș, pleacă	3.33	—	3.43	2.—	Arad, pleacă	5.23	8.55	4.16	Brad, pleacă	—	1.02	3.88	Menyháza, pleacă	—	1.59	
Alba-Iulia	3.53	11.13	4.17	2.33	Pecica	6.03	9.30	6.05	Bala-de-Criș	—	1.17	4.02	Băile-Moneasa	—	2.07	
Vintul-de-jos	4.09	11.40	4.34	2.50	Bátania	6.27	9.53	5.45	Hălmașu	—	1.55	4.59	Moneasa	—	2.14	
Jibot	—	—	4.55	8.15	Mezőhegyes	7.09	10.32	6.50	Hălmașu-Cinciu	—	2.10	5.26	Ravna	—	2.24	
Orăștia	4.36	12.12	5.19	8.35	Csanád-Palota	7.28	10.51	7.13	Talaciu	—	2.18	5.38	Dezna	—	2.40	
Șicliu	5.08	1.—	6.05	4.12	Nádlac	7.43	11.05	7.32	Actuș	—	2.29	5.58	Bohani	—	2.52	
Simeria (Piski)	5.19	1.12	6.20	4.27	Cianadul-ung.	7.55	11.17	7.47	Gura-vâi	—	2.34	6.05	Solăgeni-Prăzești	—	3.10	
Deva	—	—	6.43	4.49	Apátfalva	8.03	11.25	7.58	Gurahonț-Iosășel	—	2.52	6.26	Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.15	
Branicea	5.45	1.39	7.06	5.13	Makó	8.19	11.47	8.40	Boesig-Bel	—	2.58	6.43	Cermeln	—	3.25	
Ila	—	—	7.16	5.23	Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara	Tamand	—	3.09	6.55	Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.35	
Gurasada	—	—	7.18	5.23	Arad—Seghedin				Brad—Arad.				Boroș-Sebeș—Moneasa.			
Zam	6.08	2.05	7.41	5.50	dim.	a. m.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	dim.	d. m.	d. m.		
Soborșin	6.34	2.31	8.15	6.25	Arad, pleacă	5.23	8.55	4.16	Brad, pleacă	—	1.02	3.88	Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.35	
Totvárada	—	—	8.32	6.41	Pecica	6.03	9.30	6.05	Bala-de-Criș	—	1.17	4.02	Cermeln	—	3.40	
Bérxava	7.—	—	8.57	7.05	Bátania	6.27	9.53	5.45	Hălmașu	—	1.55	4.59	Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.45	
Conop	—	—	9.15	7.22	Mezőhegyes	7.09	10.32	6.50	Hălmașu-Cinciu	—	2.10	5.26	Cermeln	—	3.50	
Radna-Lipova	7.30	8.27	9.45	7.54	Csanád-Palota	7.28	10.51	7.13	Talaciu	—	2.18	5.38	Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.55	
Pauliș	—	—	10.—	8.10	Nádlac	7.43	11.05	7.32	Actuș	—	2.29	5.58	Cermeln	—	4.00	
Györök	—	—	10.14	8.22	Cianadul-ung.	7.55	11.17	7.47	Gura-vâi	—	2.34	6.05	Boroș-Sebeș-Buteni	—	4.05	
Glogovaț	—	—	10.38	8.43	Apátfalva	8.03	11.25	7.58	Gurahonț-Iosășel	—	2.52	6.26	Cermeln	—	4.11	
Arad, sosește	8.06	4.06	10.50	8.55 s.	Makó	8.19	11.47	8.40	Boesig-Bel	—	2.58	6.43	Boroș-Sebeș-Buteni	—	4.15	
												Cermeln—Boroș-Sebeș.				
												Cermeln—Boroș-Sebeș.				